

Amenintarea terorista planeaza asupra aurului negru

Roza vanturilor

Vineri, 8 August 2008

AGERPRES

"Pentru a invinge terorismul, renuntati la petrol". Astazi, acest slogan suna ca o incantatie intr-un moment in care pretul barilului de petrol atinge 145 de dolari. In fata unei piete mondiale a aurului negru extrem de tensionate din cauza capacitatilor insuficiente de productie pentru a satisface cererea si din cauza riscurilor geopolitice, teroristii ar putea profita de aceasta criza energetica pentru a lovi frontal economia mondiala, hiperdependentă de petrol si, prin urmare, foarte vulnerabila. SUA singure consuma 20,7 milioane de barili pe zi, dintre care 70% sint destinat transporturilor.

Gal Luft, directorul "Institute for the Analysis of Global Security" din Washington amintește, citat de ziarul elvetian "Le Temps", ca "in 1996, Osama bin Laden prevedea ca barilul de petrol va ajunge la 144 de dolari. A cistigat pariul". Cresterea ar putea sa nu se opreasca aici. In fata unei piete cu fluxuri tensionate, orice ruptura in exploatarea zacamintelor petroliere importante va putea face sa sara pretul barilului la nivele niciodata atinse - 200-300 de dolari. Rezervele strategice ale statelor joaca un rol in pret, dar nu sunt suficiente pentru a-l stabiliza.

Ar putea fi vizata o serie de instalatii strategice: strimtorile (indeosebi Ormuz si Malacca, aceasta din urma fiind considerata de Biroul International Maritim una dintre cele mai periculoase din lume), rafinariile, terminalele de incarcare si supertancurile. Petrolierele sunt omniprezente pe marile si oceanele lumii. Aproape jumata din petrolul mondial este distribuit de nave care folosesc rute maritime. Atacuri sinucigase precum cel impotriva petrolierului francez Limburg, in 2002, in largul Yemenului, pot avea un impact major asupra pretului aurului negru.

Claude Moniquet, directorul "European Strategic Intelligence and Security Center" din Bruxelles, a relevat ca un atentat terorist impotriva terminalului saudit de la Abqaiq, protejat de un perimetru de securitate de 2 pina la 3 km, ar putea reduce imediat productia cu 10-15%. Este vorba de cea mai mare instalatie din lume, prin care trec doua treimi din productia saudita. La 24 februarie 2006, un dublu atac a provocat pagube, dar nu a avut impact major asupra productiei. Gal Luft crede ca instalatiile petroliere sunt bine securizate, dar organizarea de atentate sinucigase poate schimba situatia. Luft a mai precizat ca strimtorile sunt indeaproape controlate astazi.

Printre scenariile catastrofale figureaza si o interventie militara a Occidentului in Iran. Recent, secretarul general al Organizatiei Tarilor Exportatoare de Petrol (OPEC), Abdalla Salem El-Badri, avertiza: "Sintem incapabili sa inlocuim productia iraniana", care se ridica la circa 4 milioane de barili pe zi. Daca Iranul blocheaza strimtoarea Ormuz sau ataca supertancurile din Golful Persic, pretul aurului negru va creste vertiginos".

In opinia lui Ali Laidi, cercetator la Institutul de Relatii Internationale si Strategice, reteaua terorista Al-Qaida si-a anuntat deja in 1996 intenția de a lupta impotriva prezentei occidentale in teritoriile islamului care abunda in petrol. "Nu erau vizate instalatiile petroliere. Prima tinta era reprezentata de evrei si Occident. Ea avea o rezonanta mediatica mult mai mare. Lucrurile s-au schimbat insa dupa

atentatele din 11 septembrie 2001. Al-Qaida nu mai avea nimic de pierdut si a pus la cale mai multe tentative de atentat impotriva unor instalatii petroliere".

Liderul Al-Qaida din Maghreb, Abdelmalek Droukdal, a anuntat recent intr-un articol publicat de "The New York Times" ca petrolul devine o tinta din ce in ce mai strategica. "Teroristii ar putea dori o explozie a preturilor pentru a pune in dificultate Occidentul", a adaugat Ali Laidi. In toamna lui 2007, Al-Qaida a amenintat instalatiile petroliere din Canada, principalul exportator spre SUA. Tinta este cu atit mai atragatoare cu cit rezervele canadiene de petrol au crescut de la 5 miliarde la 180 de miliarde de barili din 2000 incoace.

Nigeria este teatrul aproape zilnic al unor atacuri teroriste impotriva unor infrastructuri de extractie. Drept efect, companiile petroliere si-au redus capacitatatile de productie. Claude Moriquet a relevat, insa, ca petrolul nu este singura tinta potentiala. Si gazoductele sunt vulnerabile. Gazul lichefiat (GNL) este o alternativa, dar ridica de asemenea probleme de securitate, deoarece este transportat exclusiv cu nave. "A arunca in aer un metanier acostat intr-un port poate rade la sol un oras", a avertizat Claude Moriquet.

George Perry, cercetator la "Brookings Institution" din Washington, este de parere ca economia mondiala este mai bine structurata pentru a absorbi un mare soc petrolier. Dar nu va fi ca in 1973-1974. "La vremea aceea, o mina de state arabe au folosit pirghia petrolului pentru a interveni asupra preturilor. Astazi, statele ostile Occidentului (Iran, Rusia) vor fi cele care vor beneficia de o rasturnare a echilibrului fortelelor", a afirmat el.